

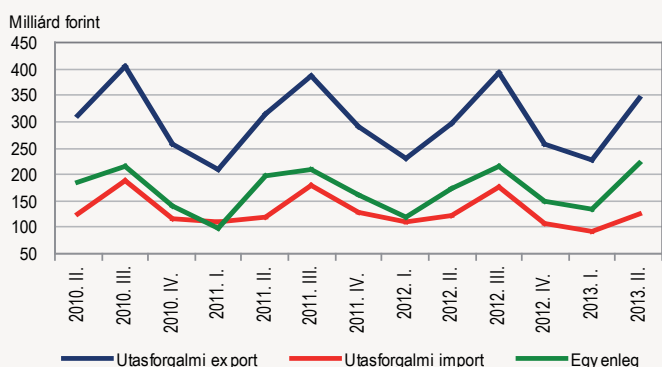
Nemzetközi turisztikai kereslet, 2013. II. negyedév

2013 II. negyedévében 0,8%-kal több külföldi látogató érkezett hazánkba, mint egy évvel korábban. A turisztikai célú beutazások száma 2,6%-kal nőtt, a nem turisztikai célúaké összességében nem változott. A külföldiek ez év áprilisa és júniusa között – folyó áron – 17%-kal költöttek többet, mint az előző év azonos időszakában. A magyar lakosság 1,7%-kal kevesebbet utazott külföldre, és 2,9%-kal többet költött el külföldön az egy évvel ezelőttihez viszonyítva. A II. negyedévben az utasforgalmi szolgáltatások többete 220 milliárd forintot (743 millió eurót) tett ki, ami 46 milliárd forinttal haladta meg 2012 azonos időszakának adatát.

A turisztikai import és export értéke 2013. II. negyedévben – folyó áron – a szolgáltatás-külkereskedelmi forgalom 12 és 26%-át tette ki. Ez az arány az előző év azonos negyedévében 12, illetve 24% volt.

1. ábra

Utasforgalmi szolgáltatások* exportja, importja, egyenlege (folyó áron)

* Az MNB által közölt fizetési mérlegben az idegenforgalmi export és import sorok adatai megegyeznek az utasforgalmi szolgáltatások nemzetközi közlekedéssel és biztosításokkal csökkentett értékével.

2013 II. negyedévében a külföldiek 11 millió látogatást¹ tettek Magyarországon, 0,8%-kal többet, mint az előző év azonos időszakában. Az egy napra látogatók 0,5%-kal kevesebben, a több napra látogatók 4,4%-kal többen érkeztek Magyarországra.

A 7,9 millió főnyi egy napra látogató 78%-a nem turisztikai céllal érkezett. Az egy napra látogatók kétötöde átutazó, közel egyharmada vásárló volt, a munkavégzők és üzletelők aránya 6,4%. Mintegy 22%-uk jelölt meg szabadidős vagy üzleti célt látogatása okaként. Ők jellemzően városnézés, körutazás, vagy rokon- és barátlátogatás céljával érkeztek.

A több napra látogatók esetében – az egynapos tartózkodással ellentétben – a turisztikai, szabadidős időtöltés volt a fő utazási cél. A többnapos utak 87%-a turisztikai célú, melyből az üzleti utak aránya 13%. A látogatások további 13%-át, vásárlás, átutazás, munkavégzés, valamint tanulási cél jellemezte.

A turisztikai célú utak száma 4,2 millióra emelkedett, miközben az egyéb célú utazásoké összességében (6,5 millió látogatás) változatlan maradt. A turistautak száma a több napra látogatóknál számottevően (5,5%) nőtt, míg az egynapos utazások esetében 1,2%-kal csökkent.

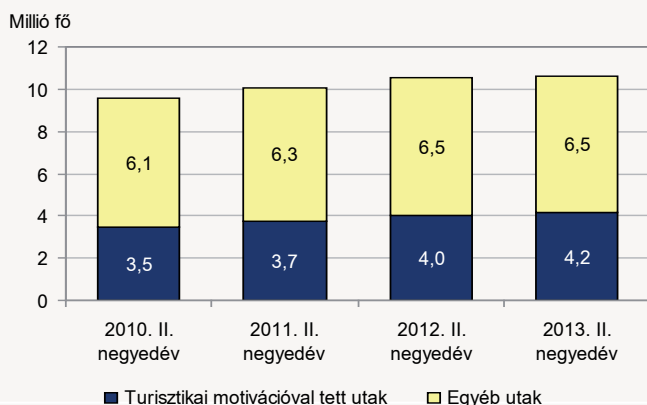
2013 II. negyedévében élenkülöni látszik a hosszú ideje gyengélkedő üzleti utazások piaca. Mindkét tartózkodási kategóriában az üzleti utazók számának gyarapodása figyelhető meg. Az egynapos üzleti utak száma 3,1, a többnaposaké 14%-kal nőtt. Az egynapos üzleti utak száma Románia és Szlovákia felől mutat élenkülést, eközben az Ausztriából és Horvátországból érkezőké közel felére esett vissza. A többnapos üzleti utazáson részt vevők száma jelentősen emelkedett, elsősorban az Egyesült Királyságból, Ázsiából, Olaszországból és Romániából érkező vendégeknek köszönhetően.

A munkavégzők, üzletelők száma 16%-kal bővült az előző év azonos időszakához mérten, közel 80%-uk egy napra érkezett. Állampolgárságukat tekintve 39%-uk ukrán, 35%-uk szlovák, 11%-uk román volt. Azon munkavégzők és üzletelők, akik több napot is eltöltöttek hazánkban, főként Szlovákiából, Németországból és Lengyelországból érkeztek.

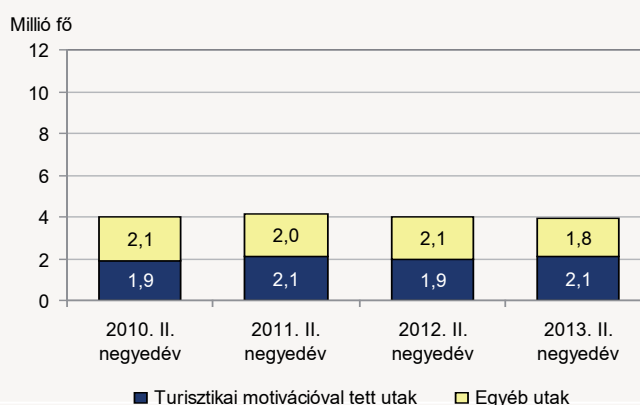
2. ábra

A Magyarországra érkező külföldiek és a külföldre utazó magyarok száma

Magyarországra érkező külföldiek

Külföldre utazó magyarok

¹ A légi, a vasúti, a vízi és a közúti forgalom tehergépjármű-vezetők nélkül. Az EU belső határszakaszain a személy- és járműforgalmi adatok becsült adatok (lásd Módszertani megjegyzések).

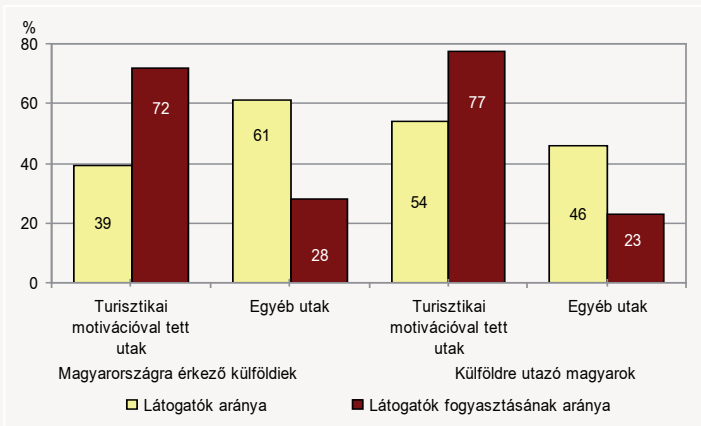
2013. II. negyedévben a külföldi látogatók összesen 27 millió napot töltöttek hazánkban, ami 8,7%-kal több, mint az előző év azonos időszakában. Az egy napra érkezők számának 0,5%-os csökkenése mellett a több napra érkezők tartózkodási ideje jelentős mértékben, 13%-kal nőtt. A **több napra látogatók átlagos tartózkodási ideje** 2013. II. negyedévben **7,0 nap volt**, 0,6 nappal hosszabb, mint az előző év azonos időszakában. Az elmúlt 3 év során csak 2012. III. negyedévben volt ilyen hosszú a tartózkodási idő.

A több napra látogatók átlagos tartózkodási ideje a tanulási céllal érkezők esetében a legmagasabb, átlagosan 76 nap. Átlag feletti tartózkodási idő párosul a rokon- és barátlátogatásokhoz, valamint a gyógykezelésekhez és az egészségmegőrzési célú utakhoz (7,6 és 7,1 nap). Az üdülési, szórakozási céllal érkezők átlagban 6,6 napot töltöttek hazánkban.

2013. II. negyedévben Budapest újra visszaszerezte vezető pozícióját és látogatottságát az előző évben tapasztalt negatív arányváltozást követően. Budapest (44%) és a nyugat-dunántúli (30%) turisztikai régióknak volt a leglátogatottabb, 4,8 és 3,7 százalékpontos növekedéssel. A külföldiek látogatottsági adatai alapján a Balaton részesedése csökkent. Amíg 2012. II. negyedévben a külföldi utazók 9,2%-a látogatott el – akár egy napra is – a „magyar tengerhez”, addig 2013. II. negyedévben ez az arány 6,4% volt. A Dél-Alföld és a Dél-Dunántúl látogatottsági aránya 2,9 és 2,1 százalékponttal, 3,3 és 4,9%-ra csökkent.

3. ábra

A Magyarországra érkező külföldiek és a külföldre utazó magyarok aránya, 2013. II. negyedév

A **külföldi látogatók** 2013. II. negyedévben – folyó áron – **346 milliárd forintot**, 17%-kal többet költöttek hazánkban, mint 2012. II. negyedévben. Az egy fő egy napjára jutó átlagos kiadás összege 7,6%-kal (12,8 ezer forintra) nőtt. Az átutazók átlagosan kevesebbet (5,7 ezer forintot), az üzleti utazók többet (32,8 ezer forintot) költöttek.

A Németországból érkezők kiadásai voltak a legmagasabbak – 59 milliárd forint –, és a külföldiek összes kiadásainak 17%-át tették ki. Az utazás célja szerint vizsgálva a költségeket, a kiadások kétötödét üdülésre, szórakozásra, körutazásra, valamint városnézéssel kapcsolatos szolgáltatásokra, árakra fordították. További 16–16%-uk a gyógykezelésekhez, az egészségmegőrző célokhoz és a rokon-, barátlátogatáshoz kapcsolódtak. Az Ausztriából érkezők 30, az Egyesült Államokból látogatók 27 milliárd forintot fizettek hazánkban különböző szolgáltatásokra és árucikkekre.

A Hollandiából érkezők összes kiadása (7,7 milliárd forint) 98%-ban turisztikai célokra fordított kiadás (7,5 milliárd forint), hasonlóan a Svájcban érkezőkhez (97%). Ennek ellentétéként az Ukrajnából érkezők összes kiadásainak csupán 13, a bolgároké 21, a horvátoké 23%-a volt turisztikai célú.

Az **egy napra látogatók** kiadásainak összege **84 milliárd forintot tett ki**, ami 8,2%-kal haladta meg 2012. II. negyedévit. A bevételek gyarapodása a munkavégzők, az üzleti és az egyéb célú utazók, s főként az üzletelők kiadásainak növekedésével magyarázható.

A **munkavégzők, az üzletelők** 2013. II. negyedévben **21 milliárd forintot** költöttek hazánkban – 84%-kal többet, mint 2012. II. negyedévben. A kiadásnövekedés 95%-a – 9,1 milliárd forint – az ukrán nemzetiségűektől származott. Az **egy napra érkező üzleti utazók** kiadásai 24%-kal emelkedtek, látogatószámuk 3%-os növekedése mellett, akik főként szerb, szlovák és osztrák állampolgárok voltak.

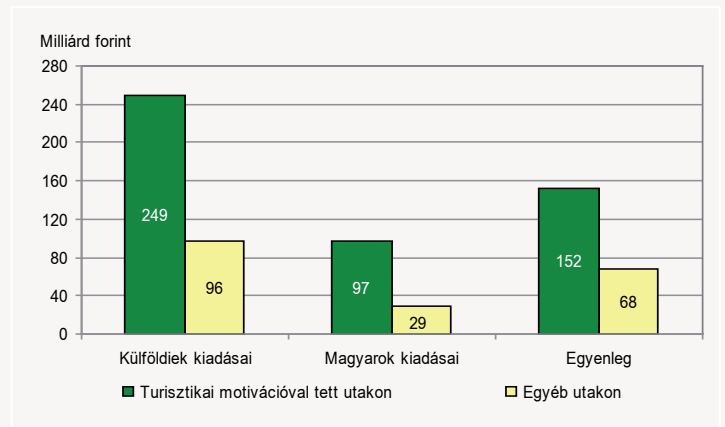
Az egy napra **szabadidős céllal** érkezők költsége 5,3%-kal csökkent, miközben számuk is 1,4%-kal mérséklődött. Legnagyobb számban **osztrákok** érkeztek e célból (702 ezer fő), számuk és kiadásai összege is érzékelhető csökkenést mutatott (10 és 8,8%), mindenekelőtt a városnéző utak csökkenésével összefüggésben. A **szlovákok** – ez év II. negyedévben – több mint félmillió egynapos turisztikai látogatást tettek Magyarországra (e tekintetben ők a második legnagyobb célcsoportunk), 21%-os látogatószám-növekedéshez 8%-os kiadásnövekedés társult, főként kulturális jellegű, valamint az aktív kikapcsolódási lehetőségek, mint természetjáró programok következtében.

A **több napra látogatók 262 milliárd forintot költöttek**, ami **20%-kal nőtt** az előző év azonos időszakához viszonyítva. Az átutazásokhoz kapcsolódó kiadások csökkenésén kívül minden utazási cél esetében számottevően bővültek a kiadások.

A több napra látogatók **kiadásai 90%-ban turisztikai célúak** (234 milliárd forint) voltak, és 18%-kal nőttek a bázisszinthez viszonyítva. A **nem turisztikai célú utakon** a munkavégzők, az üzletelők a kiadások 3,4%-át, az egyéb (nem kategorizálható) céllal érkezők annak 5,9%-át adták. A **több napra érkezők átlagos napi költsége 14 ezer forint volt**, ami 6,3%-kal magasabb, mint a tavalyi év II. negyedévben.

4. ábra

Az utazók kiadásai, 2013. II. negyedév

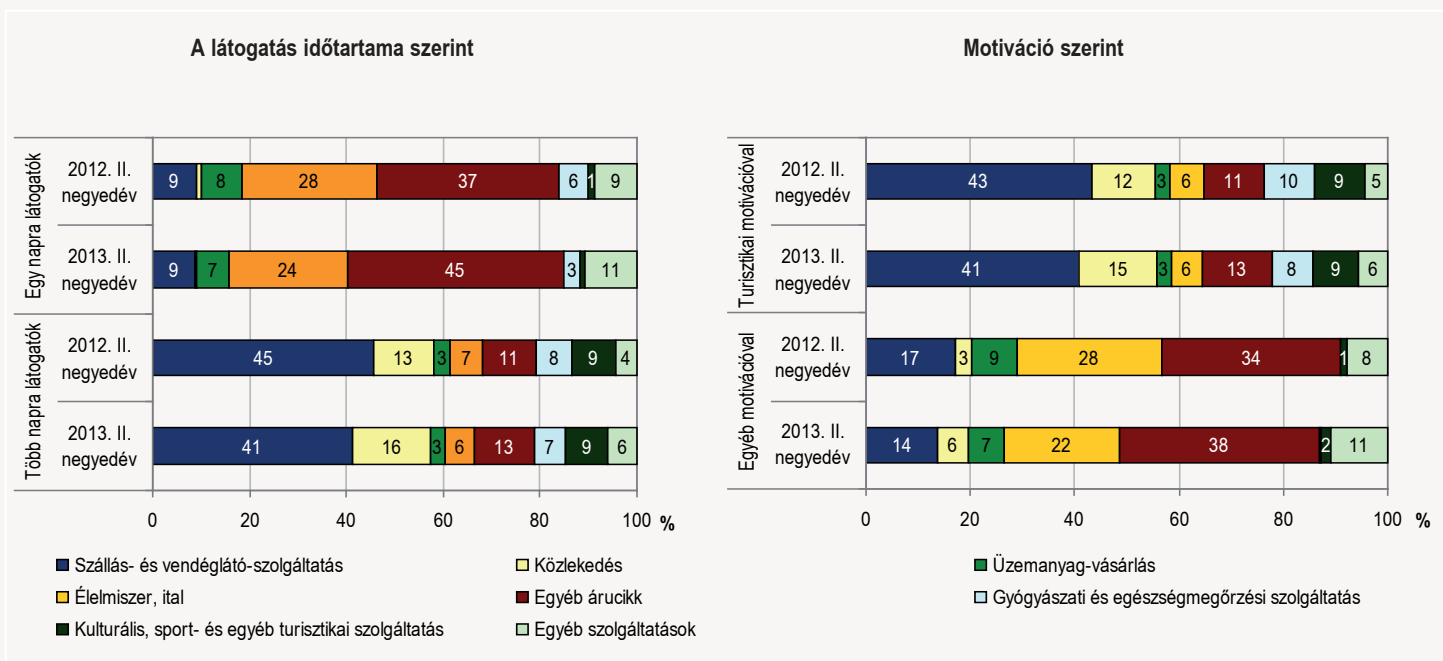
2013. II. negyedévben folytatódott a **külföldi látogatók fogyasztási szerkezetének átalakulása**. A külföldi látogatók szálláshely- és vendéglátó-szolgáltatásainak aránya tovább csökkent, míg a közlekedési költségek aránya nőtt. Az egyéb árucikkekre és az egyéb szolgáltatásokra fordított összeg 4,3 százalékponttal emelkedett. A turisztikai céllal érkezők körében az élelmiszer- és itálvásárlásra kiadott összegek aránya visszaesett. Az **egy napra látogatók** fogyasztási szerkezetében az egyéb árucikkcsoport aránya 6,2 százalékponttal növekedett, miközben az élelmiszer- és itálvásárlás 2,3 százalékponttal csökkent. A gyógyászati és az egészségmegőrzési kiadások aránya 2,2 százalékponttal kevesebb, mint az előző évben.

Az utazáshoz kapcsolódó kiadások közel fele (46%) szállás- és közlekedési költség. A több napra látogatóknál az előbbi két kategória aránya még hangsúlyosabb (57%), e mellett számottevő a gyógyászati, az egészségmegőrző és kulturális célokra (15%), illetve az egyéb árucikkekre, főként ajándékvásárlásokra (13%) kiadott összegek aránya.

Az egy napra látogatók fogyasztásszerkezete más képet mutatott. Főként vásárlók és átutazók adják a célcsoport háromötödét, így az élelmiszer-, ital- és egyéb árucikkvásárlásból származik a kiadások nagy része (69%).

5. ábra

Magyarországra látogató külföldiek fogyasztási szerkezete

2013. II. negyedévében a magyar állampolgárok közel 4 millió alkalommal² utaztak külföldre, ami 1,7%-os csökkenés az előző év azonos időszakához képest. Egy napra 4,3%-kal kevesebben, több napra 5,0%-kal többen látogattak külföldre, mint 2012. II. negyedévében. Az egynapos utaknak a 39, a többnapos utaknak a 89%-a, ezáltal az összes utazás több mint fele volt turisztikai célú. A vizsgált negyedévben a turisztikai motivációjú utak száma összességében egytizedével bővült, és meghaladta a 2,1 millió alkalmat. A növekedést elsősorban az egynapos turisztikai célú, azon belül is a szabadidős utazások számának jelentős (14%-os) emelkedése okozta.

A főbb motivációkat vizsgálva megállapítható, hogy a tanulási, a vásárlási és a munkavégzési célú utak száma visszaesett, míg a szabadidős és az üzleti utaké 11, illetve 1,4%-kal nőtt. Az év II. negyedévében megállt az üzleti célú utak számának zuhanása, bár a növekvő tendencia csak a többnapos üzleti utakat jellemezte. Az egynapos utazások közül a szabadidős céllal utazók száma nőtt, az üzleti, a tanulási, a vásárlási és a munkavállalási céllal külföldre utazók (ingázók) száma csökkent. Több napra turisztikai célból többen, nem turisztikai céllal kevesebben utaztak külföldre.

A tartózkodási idő összességében 9,1%-kal nőtt. A több napra utazók az előző év azonos időszakánál 14%-kal több – közel 8,5 millió – napot, átlagosan 7,1 napot töltöttek külföldön.

A külföldre látogató magyarok 126 milliárd forintot költöttek el utazásaik során a II. negyedévben. A kiadások 77%-a (97 milliárd forint) turisztikai motivációjú, 12%-a (15 milliárd forint) vásárlási célú volt. A több napra külföldre látogatók kiadásai folyó áron 9,4%-kal nőttek, a jóval kisebb értéket képviselő egynapos utak kiadásai 20%-kal mérséklődtek az előző év II. negyedévéhez viszonyítva. A kiadások összességében 2,9%-kal nőttek folyó áron. A szabadidős, az üzleti és a munkavállalási célú kiadások jelentős bővülését ellensúlyozta a tanulási és a vásárlási célú kiadások 19, illetve 26%-os visszaesése.

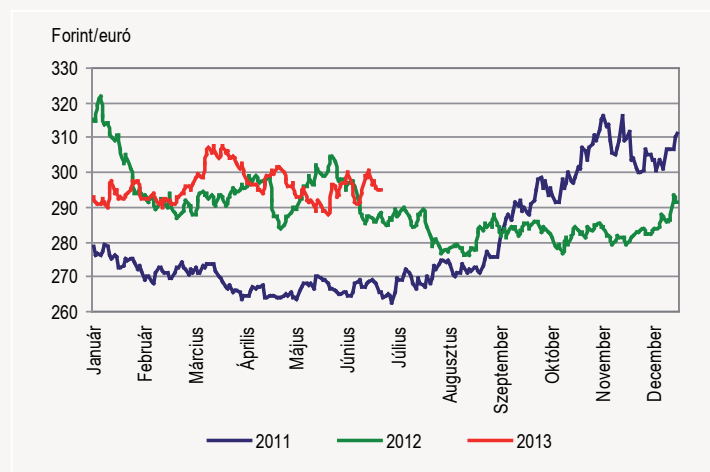
Az egy napra külföldre látogatók túlnyomó részének valamelyik szomszédos ország a célja. A II. negyedévben egy napra legnagyobb számban Ausztriába és Szlovákiába utaztak a magyarok, ebbe a két országba irányult az egynapos utazások 81%-a. A turisztikai motivációval többnapos külföldi útra indulók a szomszédos országok mellett nagy számban keresték fel Németországot, Csehországot és Olaszországot. A többnapos turisztikai utak 39%-a az Európai Unió országaiba, ötöde a szomszédos országokba irányult.

A külföldre látogatók fogyasztási szerkezete – csakúgy, mint a hozzánk érkezőknél – lényegesen különbözik az egy-, illetve a többnapos látogatók esetében. Az egy napra kiutazók kiadásai közel kétharmadát élelmiszer-, ital-, tartós és értékes fogyasztási cikkek, egyéb árucikkek vásárlásra fordították. A több napra látogatók költségének megoszlása: a kiadások több mint fele szálláshely- és vendéglátó-szolgáltatások igénybevétele, egyéb árucikkek vásárlása. Az üzemanyag-vásárlásra fordított összeg arányának növekedése az I. negyedévben megállt, a II. negyedévben az egy és több napra utazók körében egyaránt csökkent.

Az utasforgalom többete 2013. II. negyedévében 220 milliárd forint (743 millió euró) volt. A forintban számolt egyenleg folyó áron 26%-kal haladta meg 2012. II. negyedévének egyenlegét. Az import, azaz a magyarok külföldi költése, jóval kisebb mértékben nőtt, mint az export, vagyis a külföldiek magyarországi költése: az utasforgalmi szolgáltatások exportja 17, az importja 2,9%-kal nőtt. A forint az euróhoz képest 2013. II. negyedévében 0,5%-kal volt gyengébb, így az euróban számolt egyenleg 26%-kal haladja meg az előző év azonos időszakának egyenlegét.

6. ábra

Forint/euró árfolyam

² A légi, a vasúti, a vízi és a közúti forgalom tehergépjármű-vezetők nélkül. Az EU belső határszakaszain a személy- és járműforgalmi adatok becsült adatok (lásd Módszertani megjegyzések).

Módszertani megjegyzés

2007. december 21-étől a schengeni belső határokon megszünt a Személy- és járműforgalmi jelentés, ami a külföldi és a magyar keresletoldali felvételek alapsokaságát adta. 2008. január 1-jét követően az érintett határszakaszokon (osztrák, szlovák, szlovén), valamint a Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtéren statisztikai eljárásokkal (Tramo/Seats-módszerrel, ARIMA-modell alkalmazásával) becsüljük a felvételek alapsokaságát, a

megszűnt határforgalmi jelentés hiányában. 2013-tól az alapsokaság becslését forgalomszámlálás is támogatja a nem schengeni határszakasz kijelölt határátkelőin.

Az utasforgalomhoz kapcsolódó pénzmozgások közül a fizetésimérlegelszámolásban a Nemzetközi Valutaalap módszertanát követve a szervezett személyszállítási szolgáltatások értékét a Magyar Nemzeti Bank nem az idegenforgalomnál, hanem önálló tételként számolja el.

Bővebb információ:

[Módszertan](#)

[Táblázatok](#)

[Táblák \(Stadat\)](#)

Elérhetőségek:

krisztina.kaszas@ksh.hu

Telefon: (+36-1) 345-6828

edina.virag@ksh.hu

Telefon: (+36-1) 345-6403

[Információs szolgálat](#)

Telefon: (+36-1) 345-6789

www.ksh.hu